

Kilpailulainsäädäntö

Marica Twerin

Kilpailulainsäädäntö

- Yritysostoja
- Kielletty yhteistyö
- Laajennetaan ja vahvistetaan koko ajan
- Markkinaedunvalvonnassa pidettävä mielessä.

Kielletty yhteistyö (1)

Kilpailulaki kieltää **horisontaalisen** yhteistyön.

Sillä tarkoitetaan samalla tuotanto- tai jakeluportaalla toimivien eli **keskenään kilpailevien elinkeinonharjoittajien** välisiä sopimuksia ja menettelyjä, joilla rajoitetaan yritysten keskinäistä kilpailua.

Sellaiset elinkeinonharjoittajien väliset sopimukset, elinkeinonharjoittajien yhteenliittymien päätökset sekä elinkeinonharjoittajien yhdenmukaistetut menettelytavat, **joiden tarkoituksena on merkittävästi estää, rajoittaa tai vääristää** kilpailua tai **joista seuraa**, että kilpailu merkittävästi estyy, rajoittuu tai vääristyy, ovat kilpailulain mukaan kiellettyjä.

Kielletty yhteistyö (2)

Kielletty horisontaalinen yhteistyö voi ilmetä joko yritysten välisinä **nimenomaisina sopimuksina tai niihin rinnastettavana yhteisymmärryksenä.**

Kiellettyjä ovat myös muut päätökset tai järjestelyt, joilla **käytännössä rajoitetaan tai ohjataan** horisontaalisessa tasossa yritysten kilpailukäyttäytymistä.

Tällaiset kielletyt järjestelyt voivat syntyä myös esimerkiksi **toimialajärjestöjen aloitteesta tai piirissä.**

Kartelleja voivat siten olla myös toimialajärjestöjen antamat hinta- tai palkkiosuosituksset.

Kielletty yhteistyö (3)

Kilpailulaki kieltää **vertikaalisen** yhteistyön.

Sillä tarkoitetaan eri tuotanto- tai jakeluportaassa toimivien yritysten välisiä sopimuksia, jotka koskevat tiettyjen tavaroiden tai palvelujen ostoa ja myyntiä. Tyypillisiä vertikaalisia sopimuksia ovat valmistajien ja vähittäismyyjien, valmistajien ja tukkukauppiaiden sekä tukku- ja vähittäiskauppiaiden väliset jakelusopimukset.

Esim. yksinmyynti, yksinomaisten asiakkaiden määrääminen, valikoiva jakelu, yksinomainen toimitusvelvoite, sitominen sekä ohjevähittäis- ja enimmäishinnat.

Seuraamukset

- Seuraamusmaksun suuruus perustuu kokonaisarviointiin, ja sitä määrättäessä on otettava huomioon rikkomuksen laatu ja laajuus, moitittavuuden aste sekä rikkomuksen kesto aika.
- Seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia kunkin kilpailunrajoitukseen osallistuvan elinkeinonharjoittajan tai näiden yhteenliittymän **liikevaihdosta** siltä vuodelta, jona elinkeinonharjoittaja tai elinkeinonharjoittajien yhteenliittymä viimeksi osallistui rikkomukseen.
- Elinkeinoharjoittajalle määrättävää seuraamusmaksua voidaan alentaa, mikäli elinkeinonharjoittaja **avustaa merkittävästi** Kilpailu- ja kuluttajavirastoa rajoituksen selvittämisessä.

Poikkeuksia

- Jo Rooman sopimukseen oli kirjoitettu maatalouspoikkeus
- Tosin sitä on kavennettu koko ajan
- Nyt on uusi aika ja maatalouspoikkeusta laajennetaan
- On annettu turvasatama tuottajaorganisaatioiden muodossa

Menestystä
maalle

Tuottajaorganisaatio

Marica Twerin

Tuottajaorganisaatiot

- **Pakolliset jäsenvaltiolle ainoastaan Hevi-puolella ja maidolle.**
- Pyritään vahvistamaan maataloustuottajien heikkoa asemaa elintarvikeketjussa ja lisäämään maataloustuotteiden markkinoiden vakautta. Tarkoitus on edistää elintarviketuotannon kannattavuutta ja laatua sekä täten myös kuluttajien mahdollisuuksia valita erilaisten tuotteiden välillä

Määritelmiä

- **Tuottajaorganisaatio** on tuottajien perustama tuottajien yhteenliittymä (horisontaalinen)
- Huolehtii mm. tarjonnan keskittämisestä ja täten vahvistaa tuottajien asemaa
- Tuottajien aloitteesta
- Pyrkivät tiettyyn päämäärään

Omnibus

- Voimaan 1.1.2018
- Kaikille tuotteille
- Samassa TO:ssa voi olla monta tuotetta
- Yksi näistä - yhteinen jalostaminen tai jakelu, yhteiset pakkaukset tai myynninedistäminen, laadunvalvonta, jätehuolto, yhteiset tuotantopanosten hankinnat, muut yhteiset palvelutoimet.

Omnibus (2)

Hyväksytty TO voi suunnitella tuotantoa, optimoida tuotantokustannuksia, saattaa markkinoille maataloustuotteita ja neuvotella maataloustuotteiden tarjontaa koskevia sopimuksia jäsentensä puolesta niiden kokonaistuotannon tai tuotannon osan osalta.

KKV

- Voi kieltää, jos **välttämätöntä kilpailun estämisen ehkäisemiseksi**.
 - SEUT 39: "taata kohtuulliset kuluttajahinnat"
- TO voi pyytää komissiolta lausunnon ja komission on vastattava neljän kuukauden kuluessa täydellisen pyynnön vastaanottamisesta

Osuuskunta ja tuottajaorganisaatio

- Osuuskunta voi tehdä osittain samoja asioita kuin tuottajaorganisaatio.
- Osuuskunnan jäsenet **eivät kuitenkaan saa sopia keskenään määristä ja tuotteista sitovasti**, koska silloin se on kartelli
 - > tuottajaorganisaatio antaa tuottajille osittain uusia mahdollisuuksia
- Osuuskunta sinällään voi toimia tuottajaorganisaationa
- Jos osuuskunta haluaa toimia tuottajaorganisaationa, sen on tehtävä hakemus ja täytettävä kaikki ehdot -> hyväksytty tuottajaorganisaatio

Mitä tuottajaorganisaatio voi tehdä? (1)

- Ainakin yksi näistä! (ei tyhjentävä lista)
- Varmistaa tuotannon suunnittelu ja mukauttaminen kysyntää vastaavaksi, erityisesti laadun ja määrän osalta.
 - TO:n sisällä tuottajat voivat päättää kuka viljelee mitäkin
- Keskittää jäsenten tuottamien tuotteiden tarjontaa ja markkinoille saattamista, mukaan lukien suoramarkkinointi;
 - TO pyrkinee siihen, että markkinat ovat tasapainossa (ei liian vähän, vääriä tuotteita tai vääränlaatuisia tuotteita)

Mitä tuottajaorganisaatio voi tehdä? (2)

- Optimoida tuotantokustannuksia ja investointien kannattavuutta ympäristöön ja eläinten hyvinvointiin liittyviin vaatimuksiin vastaamiseksi ja vakauttaa tuottajahintoja
- Menekinedistäminen, tutkimusta, edistää ympäristö säästäviä viljelymenetelmiä jne.
- Antaa tarvittavaa teknistä tukea futuurimarkkinoiden ja vakuutusjärjestelmien käyttöön.

Mitä tuottajaorganisaatio voi tehdä? (3)

- Tuottajaorganisaatio neuvottelee jäsenten puolesta hinnoista ja muista toimitusehdoista (jäsenhän toimittaa sopimuksen mukaisesti tuotteensa tuottajaorganisaatiolle eikä hän saa myydä ohi).

Tuottajaorganisaatio - abc

Marica Twerin

Askeleet

- Rekisteröity yhteisö
 - Esim. osakeyhtiö tai osuuskunta
- 5 jäsentä tai teidän kaupan pidetyn tuotannon arvonne on vähintään 500 000 euroa
- Säännöt
- Hakemus Maville
- MTK auttaa

Kiitos!